

Reguleringsmyndigheten for energi

Vår dato 2.12.2024

Vår referanse Jørn Bugge

Deres dato 30.08.2024

Deres referanse 202206832

Innspill - forslag til ny forskrift om strømnetselskaperes inntekter

Vi viser til RMEs høringsdokument nr. 4/2024 publisert 30. august, hvor RME ber om innspill innen 2. desember.

For å tydeliggjøre RMEs ansvar og oppgaver foreslår RME å flytte del IV i forskrift om kontroll av nettvirksomhet i en egen forskrift: Forskrift om strømnetselskaperes inntekter (nettinntektsforskriften). Den foreslåtte endringen innebærer ingen store endringer i RMEs regulering av nettselskaperes inntekter.

Arbeidet med flytting av kontrollforskriftens del IV ut i ny forskrift, har pågått en stund og i den tiden har også RME mottatt flere forslag til endringer, som Fornybar Norge hadde forventet ble vurdert og tatt hensyn til ved utarbeiding av ny forskriftstekst. Dette gjelder blant annet:

- Avkastning på anlegg under utførelse
- Endringer i beregning av referansepris på kraft
- KILE og KILE-satsene

Nedenfor følger mer utdyping av våre innspill.

Fornybar Norge innspill til høringsdokumentet

RME må innføre avkastning på anlegg under utførelse

I ny "Nettinntektforskrift" § 1-3 bokstav c, viderefører RME definisjonen fra Kontrollforskriftens § 5-2 om at anlegg under utførelse ikke inngår i bokført verdi før anlegget er aktivert.

Med stadig lenger leveringstid for materiell, er nettselskapene nå nødt til å kjøpe inn anlegg vesentlig tidligere enn før. Tidligere innkjøp reduserer avkastningen på investert kapital betraktelig, og Fornybar Norge mener RME må innføre en tilstrekkelig avkastning på innkjøpte anlegg som ikke er spenningsatt, enten gjennom inkludering av anlegg under utførelse i kapitalgrunnlaget eller økt mulighet for aktivering av byggelånsrenter på samlet investerings-/lagerportefølje.

Det bør presiseres at anlegg under utførelse inkluderer også forhåndsbetalte anlegg, for eksempel trafoer, der en del av beløpet er betalt, men anlegget ikke er levert, og at aktivering av byggelånsrenter gjelder for samlet portefølje og ikke per prosjekt.

Fornybar Norge mener at med en situasjon hvor nettselskapene i større grad må kjøpe inn anleggene tidligere enn før, må det også gis tilstrekkelig avkastning på disse anleggene i perioden fra innkjøp til de er spenningsatt.

RME må gi nettselskapene tilstrekkelig kompensasjon for nettapkostnader

Fornybar Norge, sammen med flere nettselskap, har tidligere vært i flere møter med RME om manglende kompensasjon for nettapkostnader i inntektsrammen. Etter møte i februar ble vi utfordret på å komme tilbake med et konkret forslag.

Nettapkostnadene beregnes med utgangspunkt i nettapsvolum multiplisert med RMEs beregnede referansepris for kraft. RME beregner årlig en referansepris på kraft for hvert av de fem elspotområdene i Norge. Referanseprisen er gjennomsnittlig månedlig strømpris vektet med det relative månedlige strømforbruket i Norge, jfr. Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 8-4.

Gjennomsnittlig strømpris per måned er uvektet snitt av døgnpriser, som igjen er uvektet snitt av timespriser. Månedlig strømforbruk hentes fra månedlig bruttoforbruk i alminnelig forsyning for inntektsrammeåret (SSBs tabell 12824). Referanseprisen på kraft per prisområde tillegges et påslag på 11 kr/MWh. Påslaget skal blant annet kompensere for handelskostnader og prisforskjeller over døgnet.

Forbruksprofilen RME benytter gjelder på landsbasis, og forbruket er sensitivt overfor pris. Med store forskjeller i pris mellom prisområdene og større prisvariasjoner innenfor døgnet er det grunn til å anta at en forbruksprofil for hele landet ikke vil treffe særlig godt innenfor de ulike prisområdene. En faktisk forbruksprofil som avviker fra forbruksprofilen RME benytter vil dermed lede til over- eller underdekning av faktiske tapkostnader.

Fredag 28. juni ble det oversendt et brev til RME med konkrete forslag til endringer i forskriftsteksten (Kontrollforskriften §§ 8-1 og 8-4). I brevet kom det tydelig frem at arbeidsgruppens medlemmer, som er nettselskap fra alle prisområder, i større eller mindre grad ble **underkompensert** for de faktiske nettapkostnadene i perioden 2021-2023.

I høringsdokumentet om endringer i Nettinntektforskriften (§§ 3-1 og 3-4) er det imidlertid ingen materielle eller praktiske endringer sammenlignet med tilsvarende paragrafer i Kontrollforskriften.

At RME inviterer til møte for å diskutere en problemstilling, ber om konkrete tilbakemeldinger på forslag til endring av forskriftstekst, for så å sende på høring et forslag som ikke omtaler det nevnte forslaget som ble sendt før sommeren, mener vi er svært beklagelig. Med det gode samarbeidet mellom myndigheter og bransjen forventet vi at dette ble drøftet.

Fornybar Norge mener RME må benytte de faktiske nettapkostnadene som kostnadsgrunnlag i inntektsrammen.

KILE-ordningen må endres

I ny § 4-1 er det tatt inn et nytt ledd knyttet til rasjonering, som ikke skal påføre nettselskapene negative økonomiske konsekvenser i form av økt KILE.

Dette er fornuftig. En eventuell rasjonerings situasjon er utenfor nettselskapenes kontroll, og således bør de heller ikke holdes økonomisk ansvarlig. Fornybar Norge mener imidlertid at det er flere faktorer som er utenfor selskapenes kontroll, og derfor burde innebære et fritak for KILE. Som følge av klimaendringene forventes det mer ekstremvær. I ekstreme vær situasjoner kan det både være uforsvarlig og umulig å rette feil uten ugrunnet opphold. I slike ekstreme situasjoner kan KILE-kostnaden bli en stor økonomisk byrde for nettselskapet.

RME skriver at KILE skal bidra til at nettselskaper gjennomfører rasjonelle tiltak både i forkant av, under og i etterkant av alle typer hendelser. Det er ikke kostnadmessig rasjonelt å bygge nett som står imot all slags ekstremvær. Samtidig er det rasjonelt å ikke risikere liv og helse til personell som skal utbedre når været er for ekstremt. Ved slike værhendelser mener Fornybar Norge at Force Majeure bør gjelde. Incentivene i KILE-ordningen har ingen virkning ved ekstremvær, og KILE bør i likhet med en situasjon med rasjonering heller ikke bli en belastning for nettselskapene. Fornybar Norge har tatt dette opp i brev til RME flere ganger tidligere, senest januar i år.

Utover unntak fra KILE ved ekstremvær, mener Fornybar Norge at dagens regler for KILE i regionalt distribusjonsnett er til hinder for økt utnyttelse av eksisterende nett. Et fritak for KILE de første X minuttene etter avbrudd, vil medføre at selskapene kan ta økt risiko i driften av nettet og tilknytte flere nye kunder.

Videre bør også KILE-funksjonene og satsene for de ulike gruppene evalueres.

Fornybar Norge mener avbrudd som følge av ekstremvær bør likestilles med en situasjon med rasjonering, da insentivene i KILE-ordningen ikke har noen virkning. Videre bør et tidsavgrenset fritak for KILE i regionalt distribusjonsnett vurderes, da dette vil bidra til at flere kan knyttes til eksisterende nett. KILE-funksjonene og satsene bør også evalueres.

Til § 2-3 Tillegg til årlig inntektsramme

Bokstav c) omhandler det årlige investeringstillegget. Også her har RME tidligere mottatt innspill fra bransjen på justeringer som kan bidra til økte/raskere investeringer. Justering av dagens investeringstillegg, hvor inntektene fra en investering kommer tidligere i perioden, vil bidra til bedre samvariasjon i forhold til kostnadene fra samme investering. Dette kan gjøres ved enten å forlenge perioden med investeringstillegg utover dagens to år, eller øke referanserenten for investeringstillegget. Over anleggenes levetid vil den nominelle verdien for kundene uansett være uendret.

Fornybar Norge ber om at RME sammen med bransjen arbeider videre med dette forslaget til endring i investeringstillegget

Til § 4-3 Individuelle avtaler om direkte utbetaling

I bestemmelsens første ledd bokstav c foreslås det at ordet «Sluttbruker» erstattes med «Hvert målepunkt som omfattes av avtalen». Samtidig opprettholdes kravet om et forventet årlig energiuttak større enn 400 000 kWh som nå vil gjelde hvert målepunkt. RME skriver at dette er en presisering av gjeldende praksis, men etter Fornybar Norges forståelse er ikke denne praksisen prøvd. Således oppfatter vi endringen i ordlyden fra "sluttbruker" til "hvert målepunkt" som en innskjerping av regelverket.

Fornybar Norge stiller også spørsmål ved grensen på 400 000 kWh. Ved tariffing forholder nettselskapene seg til en grense på 100 000 kWh. Kravet om mer enn 400 000 kWh for inngåelse av individuelle KILE avtaler oppleves som for streng. En reduksjon av kravet vil gi nettselskapene og deres kunder større handlingsrom for slike avtaler.

Fornybar Norge mener primært at endring fra "sluttbruker" til "hvert målepunkt" i første ledd bokstav c er en unødvendig innskjerping av regelverket. Videre bør forbrukskravet på minst 400 000 kWh reduseres for å åpne opp muligheten for flere slike avtaler. Sekundært, dersom vårt innspill ikke tas til følge, kan ikke endringen ha tilbakevirkende kraft.

Til § 6-3 Oppkjøp og sammenslåing

I første ledd står det "... Oppkjøp eller sammenslåinger skal ikke medføre at den samlede årlige inntektsrammen øker...."

Her mener Fornybar Norge at det må presiseres at dette gjelder i perioden før selskapene rapporterer sammen. At to fusjonerte selskap etter sammenslåing og felles regnskapsrapportering ikke kan ha høyere inntektsramme enn summen av de to selskapene er både urimelig, vanskelig å etterberegne og ikke intensjonen med ordningen..

Om Fornybar Norge

Fornybar Norge representerer fornybarnæringen i Norge. Vi arbeider for at Norge hurtigst mulig skal bli et nullutslippssamfunn med vekst og verdiskaping basert på fornybar energi, elektrifisering og annen utslippsfri energibruk. Vi har medlemmer fra hele næringen, inkludert fornybar energiproduksjon på land og til havs, nettselskaper, finansinstitusjoner, entreprenører, strømsalg, leverandører og rådgivere.

Fornybar Norge ser fram til å utdype våre innspill i møte med RME dersom dette er ønskelig.

Vennlig hilsen
Fornybar Norge

Kristin H. Lind
Direktør strømnnett og beredskap

Jørn Bugge
Næringspolitisk rådgiver